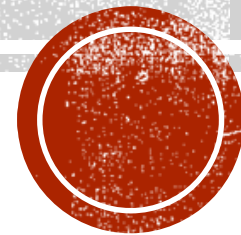

«ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»

13 – 16 Μαρτίου 2025

Γ' Γυμνασίου

Περιβαλλοντικό πρόγραμμα

Γυμνάσιο Κρουσώνα

ΒΕΡΓΙΝΑ

- Η Βεργίνα είναι μικρή κωμόπολη στη Μακεδονία στον Νομό Ημαθίας που διοικητικά υπάγεται στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Βρίσκεται 13 χλμ. νοτιοανατολικά της Βέροιας, πρωτεύουσας του νομού, και περίπου 80 χλμ. νοτιοδυτικά της Θεσσαλονίκης.
- Το πιο σημαντικό αξιοθέατο της Βεργίνας είναι οι **Βασιλικοί Τάφοι στην αρχαία νεκρόπολη των Αιγών**. Εκεί έχει διαμορφωθεί ένα μουσείο με τα ευρήματα, ακριβώς δίπλα από τους τάφους, σκεπασμένο με χώμα, όπως ήταν και για τόσα χρόνια οι τάφοι. Περνώντας την είσοδο του μουσείου, σε ένα σκοτεινό περιβάλλον, ο επισκέπτης αισθάνεται ότι περνάει σε μία άλλη εποχή.
- Υπάρχουν πολλά εκθέματα στο μουσείο, αλλά από τα σημαντικότερα και τα πιο γνωστά είναι η **χρυσή λάρνακα με το μακεδονικό αστέρι** που περιείχε τα οστά του βασιλιά Φιλίππου Β΄ και το χρυσό στεφάνι που φορούσε ο νεκρός.

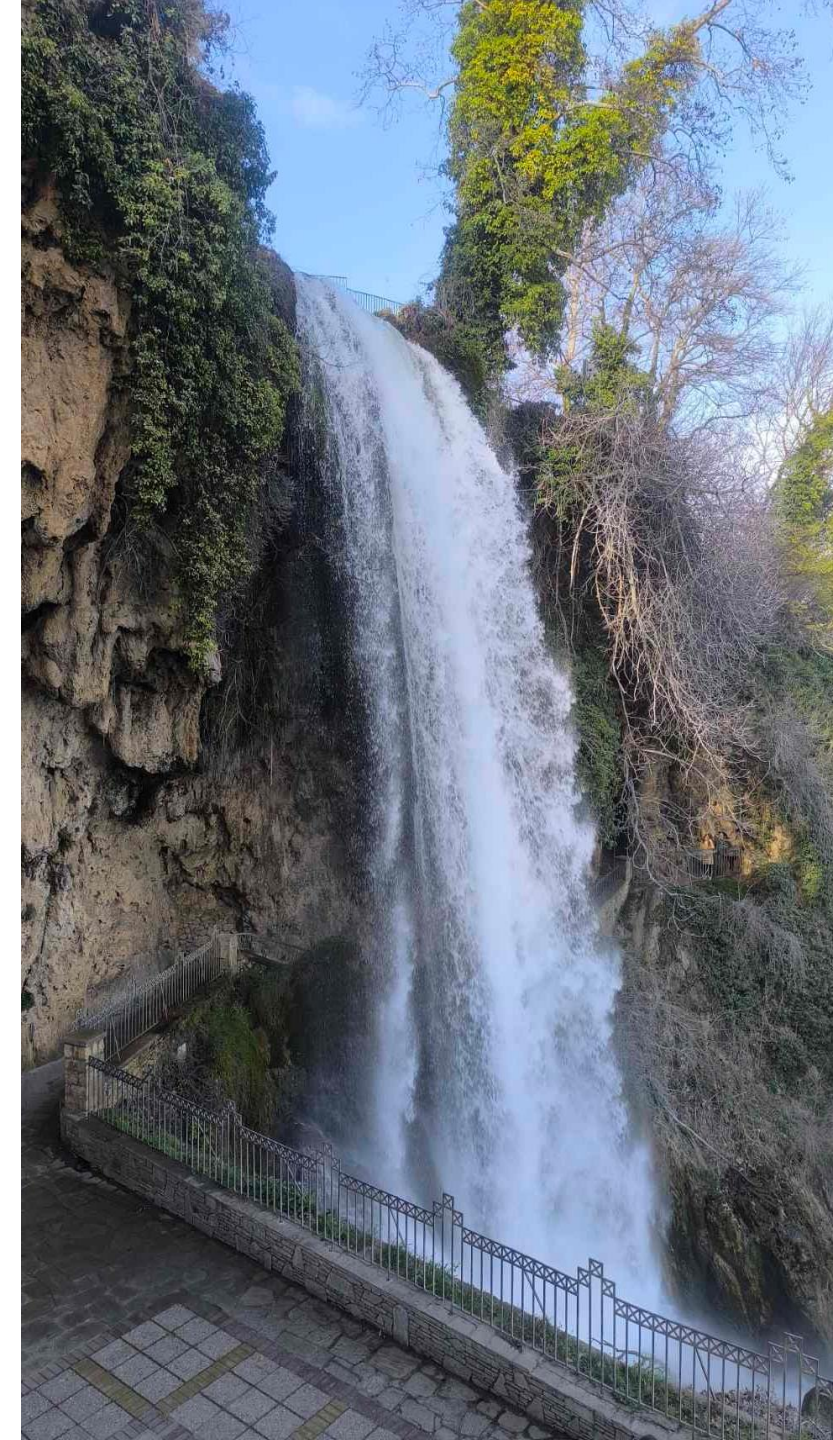

БЕРГИНА

ΚΑΤΑΡΑΚΤΕΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

- Οι Καταρράκτες της Έδεσσας αποτελούν ένα φυσικό φαινόμενο το οποίο δημιουργήθηκε έπειτα από ισχυρό σεισμό που έπληξε την γύρω περιοχή τον 14^ο αιώνα, όπου από τότε κατά την πάροδο του χρόνου σημειώθηκαν αρκετές αλλαγές στην μορφολογία τους εξαιτίας μικρότερης κλίμακας σεισμών.
- Στο Πάρκο των Καταρρακτών βρίσκεται ο Μεγάλος Καταρράκτης, ύψους 70 μέτρων, ενώ στο κάτω μέρος του εντοπίζεται ένα σπήλαιο με σταλακτίτες και θολωτή οροφή. Ακολουθεί ο διχαλωτός καταρράκτης Λάμδα με τις δύο λίμνες. Από το 1993 στην περιοχή έχει ιδρυθεί το Μουσείο Υδροκίνησης.

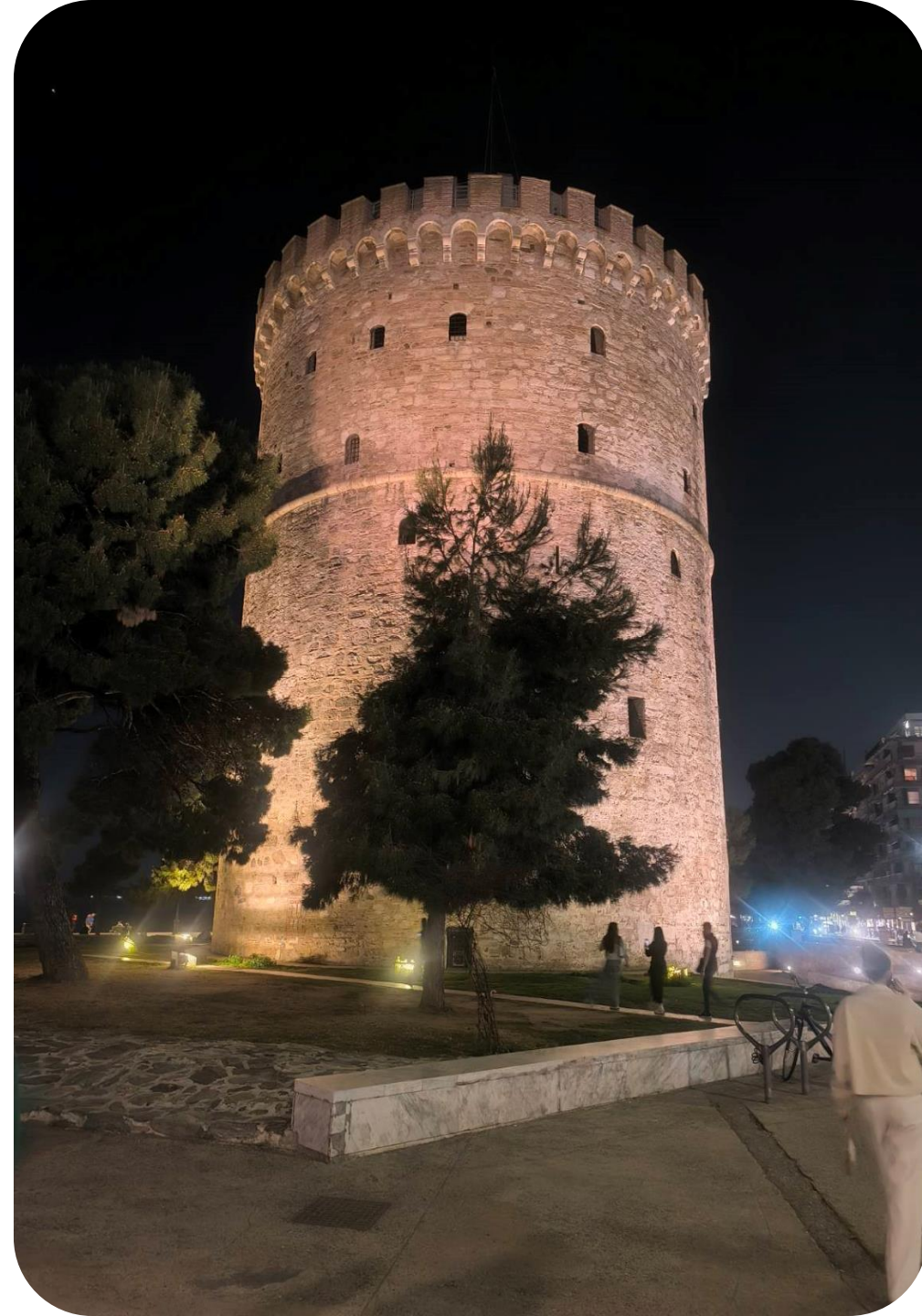

ΕΔΕΣΣΑ

ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

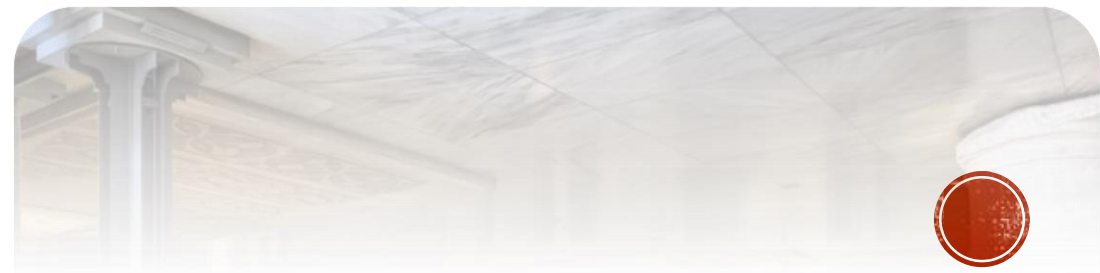
- Στην αρχή ονομαζόταν Πύργος του Λέοντος, όπως αναφέρει τουρκική επιγραφή του 1535 – 1536, η οποία υπήρχε στην είσοδό του εξωτερικού περιβόλου και η οποία μάλλον αναφερόταν στη χρονολογία κατασκευής του περιβόλου.
- Από τον 17^ο αιώνα και μετά ονομαζόταν ανεπίσημα Φρούριο της Καλαμαριάς και Πύργος των Γενιτσάρων.
- Μετά τη διάλυση του τάγματος των Γενιτσάρων το 1826, αποκτά το όνομα Πύργος του Αίματος, λόγω των σφαγών από τους Γενιτσάρους. Το όνομα διατηρείται και μετά το 1826 λόγω της λειτουργίας του ως φυλακή μελλοθανάτων βαρυποινιτών και τόπο βασανιστηρίων, οι οποίοι συχνά εκτελούνταν από τους Γενιτσάρους γεμίζοντας με αίμα τους τοίχους.
- Το σύγχρονο όνομά του φαίνεται να το πήρε όταν ένας Εβραίος κατάδικος, ο Nathan Guidili, τον ασβέστωσε με αντάλλαγμα την ελευθερία του, το 1891. Έτσι, επικράτησε η ονομασία Λευκός Πύργος.

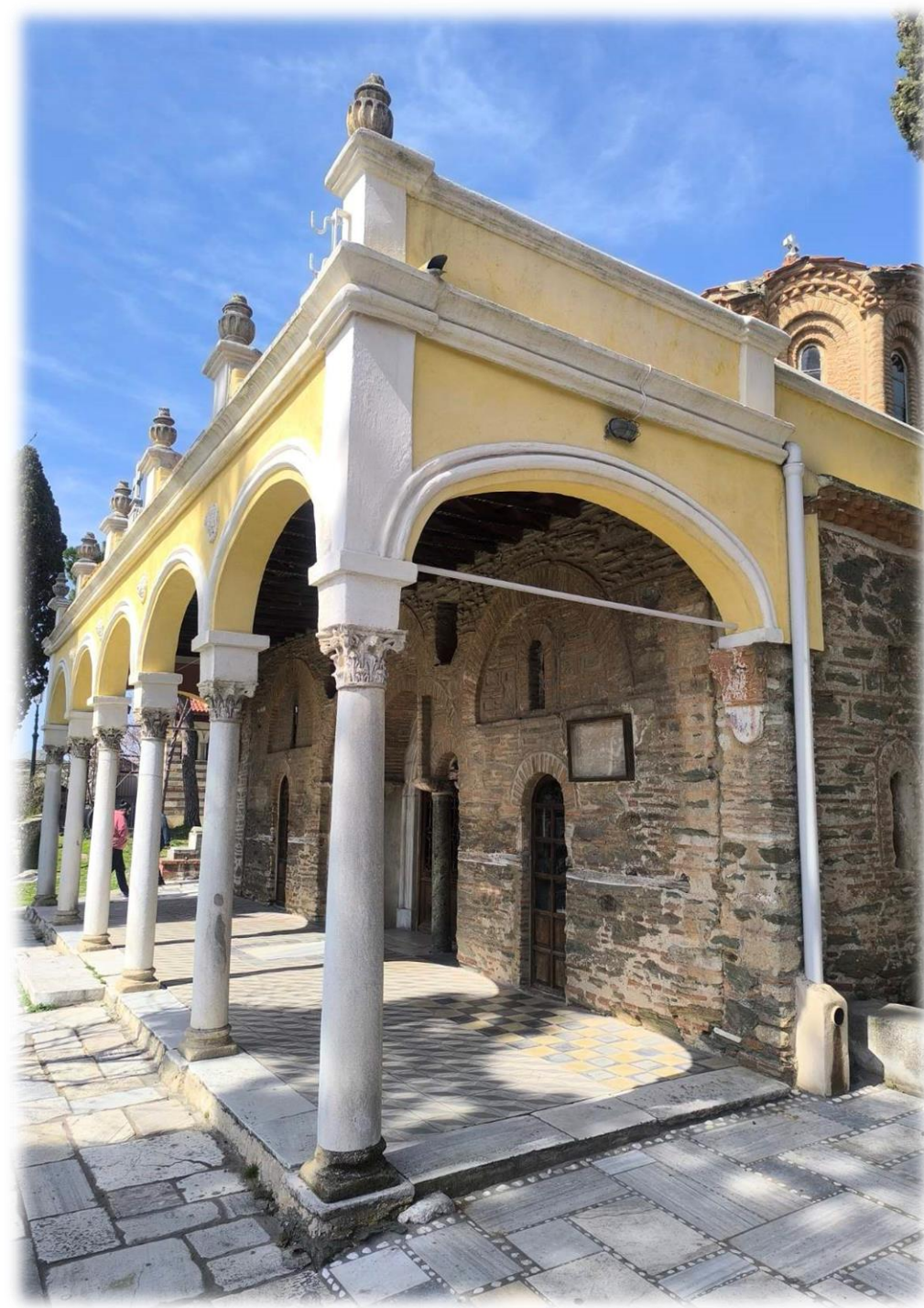
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

- Το πολυβραβευμένο Μουσείο της Θεσσαλονίκης είναι το σημαντικότερο μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού στον κόσμο. Έργο του αρχιτέκτονα Κυριάκου Κρόκκου, το 2005 έλαβε την τιμητική διάκριση του Μουσείου της Ευρώπης από το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- Σχεδιασμένο εξαιρετικά με μοναδικά εκθέματα της παλαιοχριστιανικής, βυζαντινής, μεσαιωνικής και μεταβυζαντινής περιόδου που προέρχονται κυρίως από το γεωγραφικό χώρο της Μακεδονίας, προσφέρει μια ανεπανάληπτη εμπειρία σε κάθε επισκέπτη.
- Η μόνιμη έκθεση του Μουσείου αναπτύσσεται σε 11 αίθουσες.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΛΑΤΑΔΩΝ

- Η Μονή Βλατάδων ή Βλαττάδων ή Βλατταίων είναι Σταυροπηγιακή Μονή στην περιοχή της Άνω Πόλης της Θεσσαλονίκης, 80 περίπου μέτρα από τα τείχη του Επταπυργίου. Είναι το μοναδικό μοναστήρι της βυζαντινής περιόδου της πόλης που εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι σήμερα.
- Ιδρύθηκε κατά τα μέσα του 14^{ου} αιώνα σε χώρο που πιθανώς να φιλοξενούσε παλαιότερο ναό από τους αδελφούς Δωρόθεο και Μάρκο Βλαττή, μαθητές του Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Γρηγορίου Παλαμά.
- Σήμερα η Μονή ανήκει στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Κοντά στο καθολικό της Μονής, που τιμάται στο όνομα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, υπάρχει θολωτό παρεκκλήσιο του 14^{ου} αιώνα με τοιχογραφίες της εποχής των Παλαιολόγων. Σύμφωνα με τοπική παράδοση, η Μονή είναι κτισμένη στον τόπο όπου κήρυττε ή διέμενε ο Απόστολος Παύλος κατά τη διαμονή του στην πόλη.
- Η Μονή Βλατάδων βρίσκεται σε υψόμετρο 120 μέτρων περίπου και έχει θέα προς την πόλη της Θεσσαλονίκης.

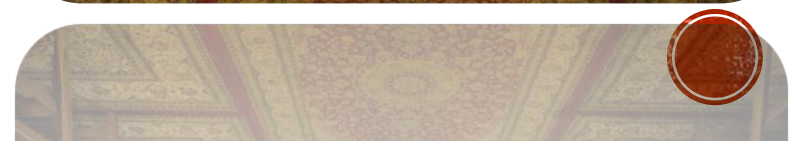
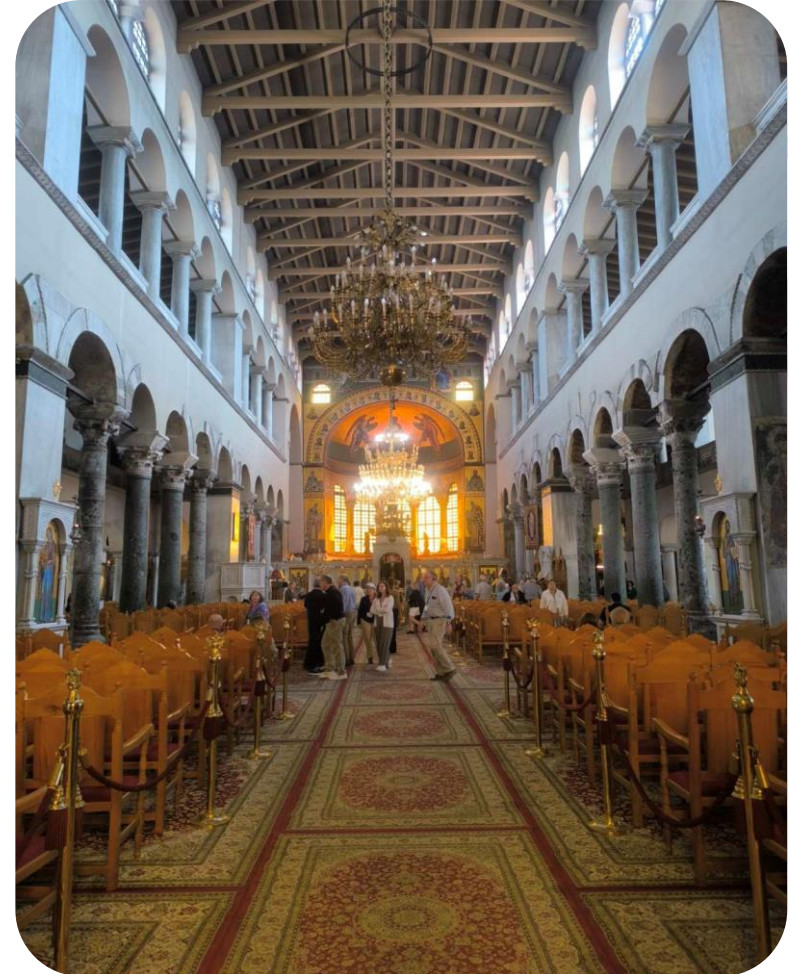

ΑΝΩ ΠΟΛΗ – ΚΑΣΤΡΑ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

- Ο Ναός του Αγίου Δημητρίου βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και είναι αφιερωμένος στον Άγιο Δημήτριο, τον πολιούχο της πόλης.
- Ο Ιερός Ναός του Αγίου Δημητρίου χτίστηκε στα μέσα του 5^{ου} αιώνα, πάνω στον τόπο του μαρτυρίου του Αγίου, από τον έπαρχο του Ιλλυρικού Λεόντιο, ο οποίος θεραπεύθηκε από ανίατη ασθένεια. Στο χώρο αυτό βρισκόταν το «στάδιο» όπου γίνονταν μονομαχικοί αγώνες. Σ' αυτό το στάδιο μονομάχησε ο πιστός μαθητής του Αγίου Δημητρίου, Νέστορας, και κατατρόπωσε τον Λυαίο.

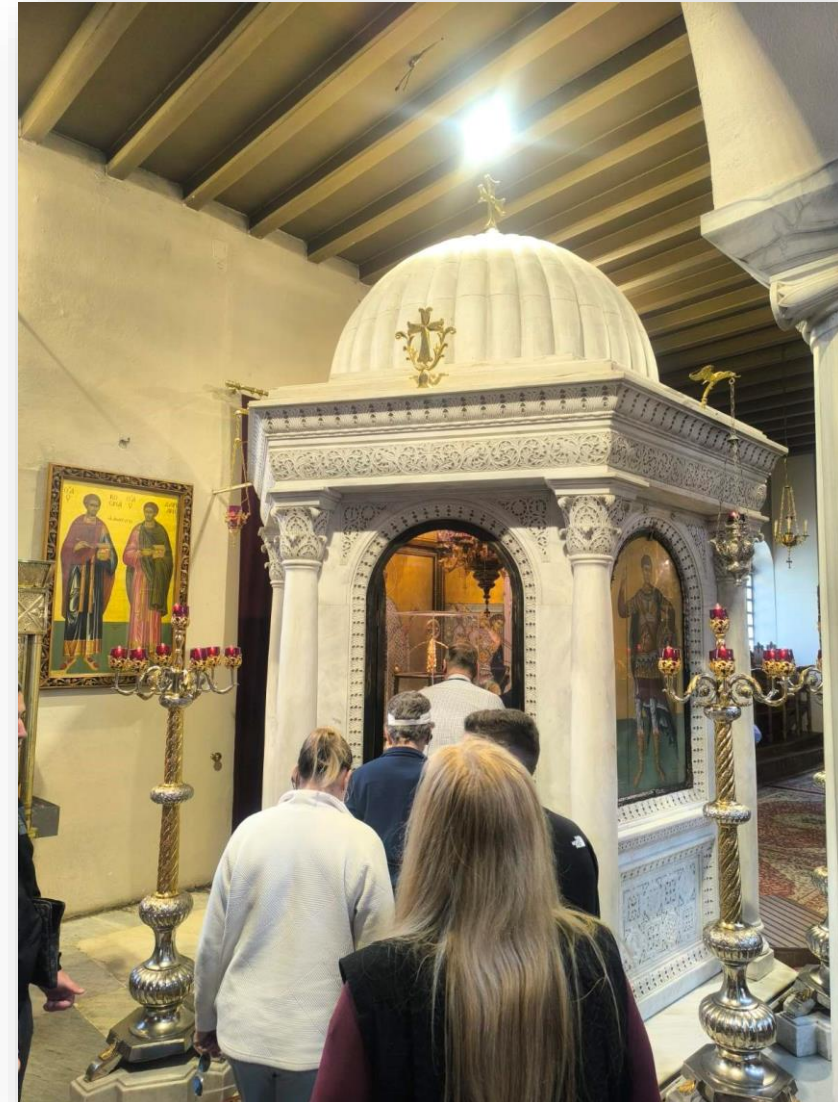
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

- Ολόκληρο το ισόγειο συγκρότημα του αρχαίου λουτρού, όπου ήταν φυλακισμένος ο Άγιος, διατηρήθηκε και διασκευάστηκε σε κρύπτη του ναού, η οποία έγινε για αιώνες και παραμένει κέντρο λατρείας.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

- Στη μέση περίπου του ναού, κοντά στην αριστερή κιονοστοιχία του κεντρικού κλίτους, βρισκόταν ένα εξαγωνικό κιβώριο – υπάρχουν αποτυπώματα στο δάπεδο – όπου μετά από οράματα ευσεβών Θεσσαλονικέων, δημιουργήθηκε η πίστη ότι κάτω από αυτό βρισκόταν το «Πανάγιο λείψανο» του Μεγαλομάρτυρος Αγίου Δημητρίου.
- Σήμερα έχει κατασκευαστεί νέο μαρμάρινο κιβώριο, εντός του οποίου βρίσκεται η περικαλλής αργυρά λάρνακα με τα λείψανα του Αγίου Δημητρίου, τα οποία αποτελούν πηγή ευλογίας, θαυμάτων και ευεργεσιών, όχι μόνο για τους ευσεβείς Θεσσαλονικείς, αλλά και για όλους τους προσκυνητές του Μεγαλομάρτυρος Αγίου Δημητρίου του Μυροβλύτου.
- Αποτελεί το σημαντικότερο, πολυτιμότερο και ιερότερο σημείο του προσκυνήματος στον Ιερό Ναό.

ΟΧΥΡΟ ΡΟΥΠΕΛ

- Το Οχυρό Ρούπελ αποτελεί αμυντικό συγκρότημα (ένα από τα 21 συνολικά αμυντικά συγκροτήματα με την ονομασία «Οχυρά») κατά μήκος των ελληνοβουλγαρικών συνόρων που έφερε το όνομα Γραμμή Μεταξά, με συνολικό ανάπτυγμα καταφυγίων 1.849 μέτρα και μήκος στοών 4.251 μέτρα.

OXYPO POPYPEA

ΛΙΜΝΗ ΚΕΡΚΙΝΗ

- Η Κερκίνη είναι μια τεχνητή λίμνη που σχηματίστηκε το 1932 με τη δημιουργία φράγματος στον ποταμό Στρυμόνα. Αποτελεί έναν σημαντικό υδροβιότοπο. Το 1982, λόγω της μείωσης της χωρητικότητας της λίμνης εξαιτίας των φερτών υλών από τον Στρυμόνα, κατασκευάστηκε νέο φράγμα. Η έκταση της λίμνης ποικίλλει από 54.250 έως 72.110 στρέμματα ανάλογα με την εποχή. Απέχει 35 χλμ. από Σέρρες και 80 χλμ. από Θεσσαλονίκη. Βρίσκεται κοντά στα χωριά Λιθότοπος και Κερκίνη.

